

HE 149/2025 vp
Hallituksen esitys
eduskunnalle laiksi
lastensuojelulain
muuttamisesta sekä
siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan sosiaali- ja
terveysvaliokunta, valiokunnan
asiantuntijakuuleminen
13.3.2026

Johanna Hedman,
tiimipäällikkö,
kehittämispäällikkö

Terveysten ja
hyvinvoinnin laitos

12.3.2026

Kasvatuksen ja rajoitusten välisen rajan selkiyttäminen

- Selkiyttämistä on lastensuojelussa toivottu, mutta lainsäädännöllä lapsen kasvatusta ja sen kompleksisuutta sijaishuollossa ei saada täysin määriteltyä. Tarvitaan myös vahvaa osaavaa henkilöstöä, tukea ja täydennyskoulutusta myös perhehoidossa.
- Riittävä dokumentointi ja valvonta eri muotoineen tulee ulottaa myös toimeksiantosuhteiseen perhehoitoon.
- Lapsella tulisi olla käyttövaroja henkilökohtaisessa käytössään ja turvallisuudesta voisi huolehtia muiden mahdollisten rajoitusten avulla.

Rajoitustoimenpiteet

- On tärkeää, että luvatta poissa olevien lasten tilanteeseen pyritään puuttumaan ja mahdollistamaan lasten saaminen turvaan.
- Viranomaisten yhteistyön tulee toimia ja jokaisella velvoitetulla taholla on oltava riittävä osaaminen ottaa lapsi kiinni tai palauttaa sijaishuoltopaikkaan.
- Mikäli lapsen liikkumisvapautta ei ole rajoitettu, tulisi tarkentaa merkittävästi, millaisissa tilanteissa poistuminen on lapselle vahingollista, jotta kiinnipito olisi luvattoman poistumisen ehkäisyksi oikeasuhtaista.
- Yhteydenpidon rajoittaminen yksilöimättömiin henkilöihin voi haastaa lapsen uusien ihmissuhteiden luomista.

Suljettu, kuntouttava laitospalvelu

- Kuntouttavan elementin toteutuminen keskeinen palvelun onnistumisen edellytys ja edellyttää tarkkaa henkilöstön osaamisen ja rakenteen määrittelyä, jotta myös valvonta ja omavalvonta toteutuu riittävästi.
- Lapsen kiinnittymistä yhteiskuntaan, ihmissuhteiden säilyttäminen sekä uusien, tukevien ihmissuhteiden luominen tulee mahdollistaa palvelun aikana. Siirtymävaiheita toiseen sijaishuoltopaikkaan sekä itsenäiseen elämään tulee toteuttaa suunnitellusti.
- Palveluun ei tulisi sijoittaa alle 12-vuotiaita lapsia edes erityisestä syystä.

Yleisiä huomioita

- Esitettyjen uudistusten vaikutuksia tulisi seurata ja arvioida tiiviisti.
- Valvonnan tehokkuus ja valmistautuminen sekä lapsikohtaisessa valvonnassa, omavalvonnassa että järjestämisen valvonnassa tulee huomioida, suunnitella ja resursoida riittävästi.
- Lain hyväksymisestä muutosten voimaantuloon tulee varata riittävä aika huolelliseen valmistautumiseen, viranomaisten ja ammattilaisten perehtymiseen sekä toimeenpanon tukemiseen.
- Lastensuojelulain kokonaisuudistuksen tarve on ilmeinen, ja tätä uudistuksen ensimmäisen vaiheen esitystä on syytä tarkastella osana kokonaisuutta. Laki tulisi kirjoittaa kokonaan yhdeksi kokonaisuudeksi.

Kiitos

johanna.hedman@thl.fi